

Fotoğraf nedir?

Fotoğrafla ilgilenmeye başladığım andan itibaren hep aklımda "fotoğraf nedir?" sorusu oldu. Hala bu soruya yanıt aramaya devam ediyorum. Sorgulamak her alanda olduğu gibi fotoğrafta da zihin açıcı oluyor. Fotoğrafın görsel bir dil, bir kod sistemi olduğunu biliyorum. Bu dili öğrenmek ve geliştirmek, bana hayatta en heyecan veren ve üretim yapma motivasyonu sağlayan unsur.

Fotoğrafın, bir gönül işi olduğu kadar, disiplinli bir çalışma ve çok zaman harcamayı gerektirdiğini de düşünüyorum. Fotoğrafi besleyen sanat, felsefe, tarih, sosyoloji, politika gibi alanlardaki bilgi birikiminin de önemli olduğu aşikar. Araştırma, çokça okuma, deneme ve yanılma bu süreçte her zaman ileri gitmeyi sağlıyor. Ancak en önemlisi "soru sormak".

Fotoğraf denilince imge ile gerçeklik arasındaki ilişkiye de sorular sorarak yaklaşılmalıdır. Fotoğraf üretiminde kesin bir nesnellüğün söz konusu olmadığını düşünüyorum. Fotografik gerçeklik dolaylı bir gerçektir diyebiliriz. Baudrillard'a göre (Jean Baudrillard, Yokoluş Sanatı), "sorun nesnel olma sorunu değildir, sorun nesne haline gelme sorunudur. Fotografik süreçte dünya bir nesne olarak ilgilenilen bir sorun değildir, onun bir nesne olarak zaten orada olduğunu kabul ederek davranmak, fakat bir nesne oluşumu sağlamak, onu bir nesne haline getirmek, bir deyişle öteki oluşumu sağlamak, altta yatan benliği açığa çıkararak gerçekliğini deşifre etmek, bir tür zemin olarak görünür kılmak, sorun budur". Kısacası, gerçek bir başka ortama aktarıldığında yeni bir gerçeklik sözkonusudur.

Günümüzde tüketim ideolojisinin dayatması ile her şeyin yeniden üretiminin tek amaç olduğunu görüyoruz. İmajlar temsil ettikleri gerçeklerden daha "değerli" hale gelmişlerdir.

Hatta gerçeklik ile imge arasındaki fark ortadan kalkmıştır. Başlı başına bir imaj olan fotoğraf ile gerçekliğin imaj olması arasındaki ince çizgi ise düşündürücüdür. İnsanların kendilerini bazı "sanal" kimlikler üzerinden tanımlamaya başlaması da bu imajlar dünyasının doğal sonucu olarak görülebilir (facebook profilleri gibi).

İçinde bulunduğumuz bu dönemde yaşadığımız pandemi sürecinde, sosyal izolasyon ile birlikte, fotoğrafın ne olduğunu belki bir daha sorgulamalıyız. Bu döneme ilişkin "yaptığımız" fotoğrafların, yaşanan bu sıra dışı gerçeklik ile nasıl bir ilişkisi olacağını ve bunu da bir tüketim nesnesine dönüştürüp dönüştürmeyeceğimizi hep birlikte göreceğiz.

İlham almak ve ilham vermek dileğiyle.

Aylin Leblebici Öztürk

04.05.2020